

5/2009. számú Vezetői körlevél

a nyugdíjpénztárak tagok felé történő tájékoztatásának tartalmáról

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (továbbiakban Felügyelet) tevékenységének céljaival összhangban vezetői körlevélben hívja fel az önkéntes és magánnyugdíjpénztárak vezetőinek figyelmét arra, hogy a jelenlegi pénz-, és tőkepiaci helyzetben mind az önkéntes, mind a magánnyugdíjpénztáraknak fokozott körültekintéssel kell eljárni a tagok tájékoztatása során. Mivel a pénztárak által adott információk alapján hozott döntések mind rövid, mind hosszú távon jelentősen befolyásolhatják a tagok élethelyzetét, jövőbeli nyugdíját, a tájékoztatást mindig tényszerűen, a tag élethelyzetét, jövőbeli szándékait figyelembe véve kell megadni.

Jelen levelemben a tagoknak adott pénztári tájékoztatás tartalmával kapcsolatos felügyeleti elvárásokat ismertetem, és kérem, hogy a nyugdíjpénztárak mindezek figyelembe vételével járjanak el kommunikációjuk során.

Önkéntes és magánnyugdíjpénztárak által adott tájékoztatás

Mind az önkéntes, mind a magánnyugdíjpénztárnál portfólió váltás esetén a tagoknak nyújtott tájékoztatás terjedjen ki

- a jelenlegi és a választható (vagy a tag által már választott) portfólió befektetési politikájára, az egyes befektetési instrumentumok megcélzott szintjére;
- az egyes portfóliók kockázataira, jövőbeli kilátásaira, arra, hogy kinek ajánlott az adott portfólió (magánnyugdíjpénztárak esetén az életkor és a nyugdíjazásig hátralévő idő alapján, önkéntes nyugdíjpénztárak esetén az életkor mellett javasolt megkérdezni a tag jövőbeli szándékait is);
- a jelenlegi portfólió és a megcélzott portfóliók tárgyévi nettó hozamrátájára, 10 éves nettó hozamrátájára és 10 éves vagyonnövekedési mutatójára;
- az egyes hozammutatók tartalmára és jelentésére;
- a portfólióváltás költségeire;
- a portfólióváltás lehetséges gyakoriságára;
- a portfólióváltás folyamatára, az elért pozitív hozam, vagy veszteség további sorsára;
- arra, hogy a PSZÁF honlapján a portfóliók összehasonlítására alkalmas adatok találhatóak.

Más pénztárba történő átlépéssel kapcsolatosan a pénztárak tájékoztassák a tagokat

- a jelenlegi pénztár (és a tag által választott pénztár) befektetési politikájáról, az egyes befektetési instrumentumok megcélzott szintjéről;
- a jelenlegi pénztár és a megcélzott pénztár tárgyévi nettó hozamrátájáról, a 10 éves nettó hozamrátáról és a 10 éves vagyonnövekedési mutatóról;

- az egyes hozammutatók tartalmáról és jelentéséről;
- a pénztárváltás költségeiről;
- a pénztárváltás lehetséges gyakoriságáról;
- a pénztárváltás folyamatáról, az elért pozitív hozam, vagy veszteség mértékéről;
- arról, hogy a PSZÁF honlapján a pénztárak összehasonlítására alkalmas adatok találhatóak.

A befektetési politikával, az elért hozamokkal kapcsolatos kommunikációnak legyen része

- a hozamráta mértéke, ezen belül a tárgyév nettó hozamrátája, a 10 éves nettó hozamráta és a 10 éves vagyonnövekedési mutató;
- az egyes hozammutatók tartalma és jelentése;
- annak ismertetése, hogy a pénztár működtet-e választható portfóliós rendszert;
- a pénztár által követett befektetési stratégia (konzervatív, kockázatos), az egyes befektetési instrumentumok minimum, maximum és megcélzott mértékei;
- választható portfóliós rendszer esetén ismertetés, hogy az egyes portfóliók kockázatok alapján mely tagi körnek ajánlottak;
- az adott portfólióra vonatkozó várakozás, figyelembe véve a gazdasági és tőkepiaci folyamatokat.

Az elhunyt pénztártag kedvezményezettjének, örökösének adjon a pénztár tájékoztatást

- az elhunyt tag egyéni számláján lévő egyenleggel kapcsolatos döntési lehetőségekről, miszerint
  - a kedvezményezett, örökös egy összegben felveheti az összeget,
  - saját egyéni számlájára átvettetheti ezen összeget,
  - a pénztárban hagyhatja az összeget (önkéntes nyugdíjpénztár)
  - visszautaltatja a tb. nyugdíjrendszerbe (magánnyugdíjpénztár);
- az elért pozitív hozam, vagy veszteség mértékéről.

Magánnyugdíjpénztárak által adott tájékoztatás

Kiemelten kell kezelni a nyugdíjkorhatárt elérő pénztártagokat, a részükre adott tájékoztatás keretében külön ki kell térni arra, hogy ha a tag magánnyugdíjpénztár rendszerben eltöltött tagsági jogviszonya nem haladja meg a 120 hónapot, és az egyéni számlakövetelés alapján megállapított nyugdíjjarulék nem éri el a társadalombiztosítási nyugdíj 25 %-át, akkor 2012. december 31-ig visszaléphet a társadalombiztosítási rendszerbe és ekkor a teljes társadalombiztosítási nyugdíjra válik jogosulttá (mintha nem is lett volna pénztártag).

Ha a tag magánnyugdíjpénztár rendszerben eltöltött tagsági jogviszonya meghaladja a 120 hónapot, vagy az egyéni számlakövetelés alapján megállapított nyugdíjjarulék eléri a társadalombiztosítási nyugdíj 25 %-át, akkor az állami társadalombiztosítási rendszerbe nem léphet vissza és magánpénztári járadékra, vagy egyösszegű felvételre jogosult.

Térjen ki a tájékoztatás arra, hogy sem a pénztárnak, sem más hatóságnak nincs méltányossági alapon lehetősége a tag visszalépésének engedélyezésére az állami társadalombiztosítási rendszerbe.

Amennyiben a nyugdíjkorhatárt elérő magánnyugdíjpénztári tag nem jogosult az állami társadalombiztosítási rendszerbe történő visszalépésre, akkor tájékoztatni kell arról, hogy

- megtakarításait egy összegben felveheti, amennyiben tagsági jogviszonya nem haladja meg a 180 hónapot;
- lehetősége van arra, hogy a megtakarítását a magánnyugdíjpénztárban hagyja;
- magánnyugdíjpénztári járadékszolgáltatás választására ugyan törvényi lehetősége van, de annak feltételei jelenleg még nem állnak fenn;
- az egyéni számlaegyenlegének mekkora a tőke és mekkora a hozam része;
- milyen annak a portfóliónak a befektetési politikája (az egyes instrumentumok megcélzott szintje), amelybe a pénztár a tag megtakarításait fekteti;
- milyen várakozások vannak az adott portfólió vonatkozásában, figyelembe véve a gazdasági és tőkepiaci folyamatokat.

Tájékoztatni kell a tagokat arról, hogy a portfólióváltási kérelem, illetve az átlépési kérelem nem vonható vissza, ezért azok pénztárhoz történő megküldése előtt tájékozódó jelleggel kérjenek részletes információkat a pénztártól.

Önkéntes nyugdíjpénztárak által adott tájékoztatás

Az egyéni számlán szereplő összeg egészének, vagy egy részének felvétele esetén a tagnak nyújtott tájékoztatás (a 10 éves várakozási idő lejártá esetén nyújtandó tájékoztatás) foglalja magában

- a tagi követelés mértékét, a tőke és hozam összegét;
- az elért pozitív hozam, vagy veszteség mértékét;
- a kifizetés folyamatát, ütemezését;
- a tag által felveendő összeg meghatározásának módját;
- az adózási szabályokat.

Fel kell hívni a tag figyelmét arra, hogy ha a felveendő összeg nagyobb, mint az egyéni számla egyenleg 85 %-a, akkor a kifizetés két ütemben történik, és ott már figyelembe veszik a tárgynegyedévi hozamokat is.

Kiemelten kell kezelni a nyugdíjba vonulás esetét, ebben az esetben a nyújtandó tájékoztatás terjedjen ki

- a pénztár által nyújtott szolgáltatások típusaira, azok előnyeire, hátrányaira;
- a tagi követelés mértékére, a tőke és hozam összegére;
- az elért pozitív hozam, vagy veszteség mértékére;
- a lehetséges tagi döntésekre, amelyek az alábbiak lehetnek:
  - egyösszegű kifizetés,
  - járadékszolgáltatás (banktechnikai járadék, életjáradék) igénybevétele esetén a járadékszolgáltatás szabályai, a járadék mértéke,
  - a tag az egyéni számlakövetelést a pénztárban hagyja tagdíjfizetéssel, vagy anélkül;
- az adózási szabályokra.

Fel kell a pénztártag figyelmét hívni arra, hogy a nyugdíjjogosultság nem jelenti azt, hogy fel is kell vennie megtakarítását.

Tagi lekötés, vagy tagi kölcsön esetén a tájékoztatásnak ki kell térnie

- a tagi lekötés és a tagi kölcsön tartalmára;
- a tagi lekötés maximális összegére, a kapcsolódó adminisztrációs eljárásokra;
- a tagi kölcsön maximális összegére, kamatára, felvételének módjára;
- a tagi lekötéssel fedezett hitel, illetve a tagi kölcsön visszafizetése elmaradásának következményeire.

Tájékoztatom, hogy a jelen levélben foglaltaknak a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2007. évi CXXXV. törvény 4. §-ában megjelölt törvények hatálya alá tartozó szervezetekre nézve kötelező ereje nincs, rendeltetése a prudens működés elősegítése, ugyanakkor azok megvalósulását a Felügyelet az ellenőrzés során figyelembe fogja venni.

A Felügyelet a Vezetői körlevelet honlapján a „Szabályozó eszközök/ Vezetői körlevelek” címszó alatt közzéteszi, valamint közvetlenül is megküldi a nyugdíjpénztárak vezetői számára.

Budapest, 2009. március 10.

Tisztelettel:

Varga Csaba
főigazgató